

1. Zrodení zo snov (pre mladých)

Inšpirácie z pôvodu saleziánskej charizmy

Chodíš do saleziánskeho strediska? Poznáš saleziánov a bol si na akciách s nimi? Páči sa ti na táboroch i na stretnutiach? Do tvojho života vstúpili sestry a ich duchovné ponuky? Poznáš rodiny saleziánov spolupracovníkov, ktorých život ťa oslovil?

Všetko to, s čím sa takto stretávaš, začalo na Slovensku existovať pred 100 rokmi. Dnešná duchovná obnova nás však povedie ešte ďalej do minulosti, hlboko do 19. storočia, aby sme sa spoločne pozreli na to, kde sa to všetko začalo.

Iste ste už o tom počuli – keď don Bosco vyrozprával prvým saleziánom ako sa stalo, že venoval celý svoj život mladým, napísal im, že ako 9-ročný mal sen. Ten sen sa mu v živote viackrát zopakoval a okrem toho mal aj iné, veľmi zaujímavé sny. A na konci života, dva roky pred smrťou, so slzami v očiach a plný vďačnosti, konečne videl, ako sa sen z 9. rokov uskutočnil.

Podme sa teda na sen a na to, čo sa potom dialo v živote dona Bosca, pozrieť trochu bližšie. Podme sa pozrieť na to, či takéto sny sú niečím výnimočným alebo je možné, aby sme aj my dnes mali Božie sny.

Avšak skôr než sa pozrieme zblížša na sen malého Janka Bosca, otvorme spolu Bibliu a pozrime sa, či nám niečo o snoch hovorí.

Muž, ktorého život poznačili sny

Písmo sväté, Starý i Nový zákon, nám viackrát hovorí o tom, že Boh komunikuje s ľuďmi prostredníctvom snov. Pozrime sa spoločne na Jozefa, Jakubovho syna, ktorého život bol prepletený snami a ich výkladom. Prvýkrát sa so snami stretol vo svojej mladosti, uprostred svojej rodiny. Kniha Genezis o tom píše takto:

Izrael miloval najviac zo všetkých synov Jozefa, lebo sa mu narodil v jeho starobe, a dával mu robiť pestrofarebnú tuniku. Keď jeho bratia videli, že ho má otec radšej ako všetkých ostatných synov, začali ho nenávidieť a neboli schopní prívětivo sa s ním rozprávať. A keď mal raz Jozef sen a rozpovedal ho svojim bratom, znenávideli ho ešte väčšmi. Povedal im: „Počujte, aký som mal sen! Boli sme na poli zamestnaní viazaním snopov a tu sa môj snop postavil a ostal stáť. Tu sa vaše snopy postavili dokola a klaňali sa môjmu snopu!“ Bratia mu povedali: „Vari chceš nad nami kraľovať alebo panovať?“ A znenávideli ho ešte viac pre jeho sen a pre jeho reči. A mal ešte iný sen a prezradil ho svojmu otcovi a svojim bratom. Hovoril: „Opäť som mal sen! Slnko, mesiac a jedenásť hviezd sa mi klaňalo.“ Toto rozprával svojmu otcovi a svojim bratom. A jeho otec mu robil výčitky a vravel mu: „Čo je to za sen, čo

si mal? Hádam ja, tvoja matka a tvoji bratia prídeme a budeme sa ti klaňať až po zem?“ A jeho bratia žiarlili, ale otec si to zapamätal. Gn 37,2-11

Cesta jeho života bola však dobrodružná a často aj veľmi krušná. Keď bol vo väzení v Egypte, vypočul si a správne vyložil sny svojich spoluväzňov a napokon jeho výklad faraónovho sna si získal srdce i dôveru faraóna, ktorý ho ustanovil za správcu celej krajiny. A napokon, v čase hladu, keď jeho bratia prišli do Egypta kupovať obilie, sa jeho sny z mladosti naplnili.

V príbehu o Jozefovi môžeme nájsť dve zaujímavé skutočnosti:

- Jozef nemal utešenú situáciu v rodine. Bratia ho nemali radi a mnohé veci naznačujú, že ani on veľmi neprispieval k tomu, aby si ich získal, on si svoje výhody u otca jednoducho užíval. *Aj napriek tomu* Boh dáva Jozefovi svoje sny.
- Oba sny, ktoré mu Boh dal, *vôbec neprispeli k zmierneniu napätej situácie*, naopak, situácia sa ešte viac vyhrotila. Ak by teda niekto mal predstavu, že mať Boží sen vyrieši jeho problémy alebo zlepši jeho situáciu, tak je na omyle.

V každom prípade Božie sny sú dôležité, Boh ich dáva a my si ich môžeme prosieť. Máš odvahu pýtať si od Boha sen aj za takýchto okolností? Alebo chceš radšej žiť bez snov, len tak ako príde, bez Božích znamení a pozvaní?

Odpovede na tieto otázky sú v tvojom srdci a počas ústrania si ich môžeš prebrať. Teraz sa podme pozrieť na sen malého Janka Bosca

Čo znamená tento sen?

Ráno som hneď svoj sen vyrozprával bratom a potom matke a starej mame. Bratia sa mi vysmiali. Každý si sen vykladal po svojom:

- Budeš ovčiarom, baraniarom, – povedal Giuseppe.

- Ktovie či sa nestaneš kňazom, – rozmýšľala matka.

- Budeš vodcom zbojníkov, – uštipačne dodal Antonio.

- Snom netreba veriť, – povedala stará mama.

Ako vidíme, ani sen, ktorý mal Janko Bosco, mu nič svetoborného neprinesol, naopak, prišlo s ním veľa pochybností, dohadov i výsmechu. A Janko zostal stále tým chudobným chlapcom na zapadnutom dedinskom laze, ktorý nijak raz nevedel pochopiť, čo má znamenať postaviť sa čelo chlapcov s tým, že sa s nimi nemá biť, ale má si ich získavať dobrotou a láskou. A aj náznak myšlienky na kňazstvo bol veľmi vzdialený – ako by to on, so svojimi možnosťami, mohol dosiahnuť? Skrátka sen vždy zostáva veľmi záhadný – jeho naplnenie je v nedohľadne a aj tie najodvážnejšie interpretácie sa javia ako neuskutočiteľné. Podobne ako patriarcha Jozef, ktorý síce videl, ako sa mu všetci klaňajú, ale nemal ani len tušenia, kde a ako sa to uskutoční.

V sne malého Janka Bosca si však môžeme všimnúť dve nenápadné, ale o to dôležitejšie skutočnosti. Ponajprv malý Janko nevie, kto je tá osoba, ktorá sa s ním rozpráva v sne. Od

svojej mamy, podobne ako iné deti tej doby, mal zákaz rozprávať sa s neznámymi a v sne jasne cíti, že má povinnosť pýtať sa na meno toho, kto sa s ním rozpráva. Isto, tá postava ho očarila a jej láskavý tón ho priťahoval, no na druhej strane si uvedomoval, že je dôležité vedieť, kto to je, aby to mohol povedať mame. Preto sa pýta na jeho meno. A tu dostáva zaujímavú odpoveď: *Som synom tej, ktorú ťa tvoja matka naučila pozdravovať trikrát denne.*

Situácie, ktoré sme si uviedli vyššie, nám poukazujú na dve dôležité skutočnosti:

- Malý Janko je poslušný svojej mame (rodičom). Napriek kráse a príťažlivosti toho, s kým sa stretáva, nezabúda na opatrnosť, ktorú mu odporúčala jeho matka. *Ani v snoch netreba zabúdať na opatrnosť, rozvážnosť a múdre rady.*
- Malý Janko sa naučil v útlom detstve pravidelnej modlitbe. Nerozumel ešte podstate a významu modlitby, ale bol v nej vytrvalý. *Kto chce mať istotu s kým hovorí vo svojich snoch, musí sa opierať o skúsenosť pravidelnej modlitby.*

Máme tu teda dve posolstvá **pre tých, ktorí by chceli mať v živote Boží sen.**

Mali by to byť ľudia opatrní a rozvážni, ktorí sa nenechajú zlákať bezprostrednými krásnymi vecami. Svet okolo nás je pomalovaný krásnymi farbami, v televízii a všade máme krásne reklamy a pútače, ktoré majú v sebe veľa prísľubov šťastia a radosti. Koľko mladých kresťanov im verí viac než rozvážnym radám, ktoré pochádzajú z Božích slov. Boží sen môžu snívať len tí, ktorí vo svojom srdci nezahlušia hlas pýtajúci sa: A to pekné, lákavé, príjemné a pohodlné – je to aj večné? Konfrontujem moje túžby s tým, či to, za čím túžim je aj rozumné a správne, alebo sa nechám unášať túžbami bez akýchkoľvek kritérií, lebo ja sa môžem rozhodnúť sám a nikto nemá právo mi do toho niečo hovoriť?

Druhá skutočnosť, ktorá je veľmi dôležitá k tomu, aby si mohol mať Boží sen, je pravidelná modlitba. Janko Bosco ju mal. A táto skúsenosť pravidelnej jednoduchej modlitby, ktorú Cirkev odporúča, bolo to, o čo sa Ježiš mohol oprieť, aby Jankovi prezradil svoju identitu. Boh sa zjavuje rôznym spôsobom, najčastejšie sa však zjavuje modliacim sa ľuďom, tým, ktorí sa modlia úprimne a vytrvalo. Janko sa zobudil zo sna bez toho, aby mu bolo povedané meno toho, kto s ním hovoril. Ale zo sna si odniesol poznatok, ako prísť na meno tej osoby – jeho úlohou bolo objaviť Ježiša, Syna Panny.

Tento poznatok má pre nás funkciu brány. Ak sa začneš pravidelne modliť, ak budeš pozdravovať tú, ktorá bola Pannou a má Syna, objavíš osobu, ktorá dáva tie pravé Božie sny. A tu je centrum druhého posolstva zo sna Janka Bosca: pozýva nás zamyslieť sa nad našou modlitbou. Povzbudzuje nás k vytrvalej pravidelnej modlitbe, aj keď sa dlhšiu dobu môže zdať, že modlitba nemá veľký význam, že sa nevieme sústrediť, že len čosi opakujeme. Naučme sa modliť jednoducho a vytrvalo. A keď raz príde do nášho srdca sen a niekto s ním – prijmime sen a aj toho, kto prichádza, ak sa nás bude pýtať na našu modlitbu (zvlášť keď budeme vnútorne presvedčení, že to on sa skrýva za našimi modlitbami, ktoré sme v jednoduchosti vyslovovali).

Kto je opatrný a rozvážny, kto sa modlí jednoducho, úprimne a vytrvalo – ten má šancu vstúpiť do správneho sna, do Božieho sna. Boží sen urobí z tvojho života jednu veľkú a krásnu cestu. Zaiste, zostanú na nej kľukaté úseky, prudké stúpania, námahy, ale keď sa raz obzrieš za seba, zbadáš cestu, zbadáš, že niekto kráčal s tebou, že ťa viedol sen a ty sa len budeš čudovať, čo všetko v tvojom živote urobil Boh.

Máš o to záujem? Alebo chceš ísť životom len tak, bez snov, bez Božích snov?

Don Boscove slzy šťastia i Jozefove objatie bratov, ktorí sa mu klaňali, nás ubezpečujú, že je krásne mať Božie sny – treba však o ne prosiť.

Ježiš môže zjednotiť všetkých mladých Cirkvi do jediného sna, „veľkého sna, kde bude mať každý svoje miesto. Je to sen, za ktorý Ježiš položil svoj život na kríži, za ktorý Duch Svätý zostúpil v deň Turíc a priniesol oheň do srdca každého muža a každej ženy, do každého srdca. Tento oheň vtlačil aj do tvojho srdca v nádeji, že v ňom nájde priestor na rast a rozvoj. Je to sen zvaný Ježiš, ktorý zasial Otec v dôvere, že bude rásť a žiť v každom srdci. Je to sen konkrétny, ktorý je osobou, prúdi v našich žilách, rozochvieva srdce a roztancúva ho.“ (Christus vivit, 157)

- Máš nejaké sny? Aké? Len svoje alebo aj trochu Božie?
- Nevtlkajú ti do hlavy sny také osoby, s ktorými by si sa nemal veľmi baviť?
- Je tvoja modlitba len povinnosťou alebo aj hľadaním, objavovaním, pýtaním sa?
- Porozumel si snu dona Bosca a chceš sa stať jeho súčasťou?